

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 15. Verbum Dei quibus exosum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Ad annuntiandum mansuetis. Ila. 61. 1. *Esto mansuetus ad audiendum Verbum Dei, ut intelligas.* Eccl. 5. 13.

Docebit mites vias suas. Pl. 24. 9. *Ut mederer contritis corde.* Ila. 61. 1. *Abcondisti hæc sapientibus &c.* Matth. 11. 25.

Quod in aure auditis, super recta. Matth. 10. 27. Christus D. hortatus est Discipulos suos publicâ concione: neque in aurem singulis doctrinam suam instillabat; sed omnes in communi ad virtutem hortabatur. Cur ergo ad Discipulos publicas conciones, in aure audita, vocat Dominus? Ut doceat; licet omnia in communi dicantur, singuli tamen arripiant: & quisq; pro se solo dicta, velut ad nullum alium pertinerent, verba excipiat, meditetur, exequatur. Cum coram pluribus uni secretum dicere volumus, in aurem submissâ voce loquimur. Sic Auditor in aurem sibi dictum putet, quidquid in concione audivit; & ad se unum pertinere. Pinna Ethol. 9.

Pauperes evangelizantur. Matth. 11. 5. Hi enim melius dispositi sunt, ut illuminentur, & convertantur: divitiis enim, & nobilitati, superbia est annexa: tumor autem mentis, obstaculum est veritatis. Divitum etiam corda plena sunt sollicitudine sæculi, quæ suffocat Verbum Dei. Denique divites, quia pleni sunt donis, & solatiis, sæculi; parvipendunt dona, & consolationes, cœli. Marchantius D. 2. Adv.

Exiit qui, seminat. Matth. 13. 3. Doctrina Evangelica comparatur semini, & ex eo prodeunt melli: quia sicut ad messem corporalem opus est semine, terrâ, sole, pluviis, ventis: sic similibus opus est ad messem Evangelicam, & spiritualem. Semen est Verbum Dei, ejusq; predicatio; terra est liberum audientis arbitrium; sol est gratia præveniens, illuminans, & inflammans, liberum arbitrium; ut Verbum Dei excipiat, indeque fructus virtutum producat: Pluvia est gratia rigans, conservans, & promovens, hos bonos actus & motus. Veniunt tentationes; qui illos agitando magis radicant, & roborant. Cornelius hic.

Talium est regnum Dei. Marci 10. 14. Regnum Dei, id est, doctrinam Evangelii, sicut parvuli accipere jubemur. Quia quomodo parvulus in discendo non contradicit Doctoribus; neque rationes, & verba, componit, adversum eos resistens; sed fideliter suscipit, quod docetur; & cum metu obtemperat, & quiescit: ita & nos in obediendo simpliciter, & sine ullâ retractatione, verba Domini facere jubemur. V. Beda hic.

Quod autem in bonam terram. Luc. 8. 15. Ita bonitas terræ nihil aliud est; quam bona præparatio nostri cordis. S. Bonaventura f. 1. D. Sexag.

Sermo meus non capit in vobis. Joan. 8. 37. quia non capitur: sermo enim Dei est ut hamus; qui capit, dum capitur. Hugo Card. hic. Verbum Dei hamo simile est: quia, nisi capiatur, non capitur. S. Bernardinus tom. 2. f. 9. Si sermo meus caperetur, caperet; si caperemini, intrâ retia fidei tanquam pisces concluderemini. Quid est ergo, non capit in vobis? non

Polyantha Sacra. Tom. II.

capit cor vestrum, quia non recipitur à corde vestro. Sic enim est sermo Dei, & sic esse debet, tanquam pisces hamus. S. August. tr. 42. in Joan.

Ex Patribus & aliis.

Ad cor nunquam sine amore cordis, pervenit Verbum Domini. Rupertus de Viêt. Verbi l. 5. c. 25. Felix, in quo amoris Mundani desiccatus est humor, & vigor deficit; in eo facile igniti verbi vis operatur. Gilbertus f. 24. in Cant.

Vitrum, crystallum, aquas limpidas, gemmas, radii lucis pervadunt, & illustrant. Si in corpus opacum, in saxum, incidant; superficietenus tantum recipiuntur, non admittuntur in interiora. Sic Dei docibiles Joan. 6. 45. Omnes sinus, totum pectus, pandunt; cum Deum, vel de Deo, audiunt, aut legunt. Filii autem hujus sæculi, quia obduratò sunt corde, oculos claudunt, nè videant; aures obdurant, nè audiant divinam veritatem. Stengelius t. 1. judic. div. c. 1.

Auditorum intellectus est, tanquam filix; Prædicatores verò tanquam ferrum. Videbitis aliquando otiosos, qui ex filice ferrò ignem excutunt; non ut ignem accendant, sed ut videant, quomodo evolent scintilla. Vix scintilla exiit, cum clamat en! ut hæc scintilla volavit. Percutunt iterum; & ajunt, plus ista volavit, sed, licet plures iterent ictus, nunquam tamen ignem accendent, qui escam non admovent filici. Sic Auditores conveniunt, ut Prædicatores illos suis vocibus, & aures, & animos, feriant; non ut charitatis ignis accendatur; sed ut videant, quæ scintilla plus volent? quis in verbis ornatior sit? quis in rebus eruditior? Et ita dicunt: melior est hic Prædicator, quam ille. Et nunquam divini amoris ignis accenditur, quia non applicant escam, quæ est voluntas, ut ignem concipiat. Diez conc. 3. D. 3. Adv.

Sol ubique lucet, & tamen ubiq; aurum non generat; sed in terra ad hoc dispositâ. Et Deus ubiq; pluit; fructum tamen in terra solum dispositâ producit, Broymard.

§. XV.

Verbum Dei quibus exosum.

Manna! Exod. 16. 15. Ad manna de cœlo depluens clamabant Hebræi: post aliquot annos carnes petunt: da nobis carnes, ut comedamus; *anima nostra nauseat super cibo isto levissimo.* Num. 21. 5. cum tamen primum suavem saporem retineret. Manna nequaquam immutatum est; sed rebellium gustus est alius; ut sylvestrem corticem spernant; quod prius quasi panem Angelicum mirabantur. Idem respondeo dicenti, ubi est Verbum Domini? ibi est; ubi prius erat, & inde scaturit. Vos ipsi id initio fugebatis, ut mel suavissimum. Honor ille, quem in sententias probas concipitis; odium, quò flagritis in prudentes monitores; oriuntur ex depravatione vestrarum mentium, non à corrupto consiliorum sapore. Oliva. t. 3. conc. 8. dec. 5. Ven. Quadr.

Magister, hæc dicens etiam contumeliam nobis facis. Luc. 11. 45. Quam misera conscientia! quæ, auditò Dei Verbò, contumeliam sibi

PPP PP

sibi

sibi fieri putat. V. Beda. Ità etiamnum improbi, dum Concionatores vitia, quorum sibi conscii sunt, castigant; censent sibi ab eis contumeliam fieri; ideòque eos persequuntur. Cornelius hic.

Lumen est agris oculis odiosum: sic Verbum Dei hominibus pravè dispositis molestum. Geminiani l. 1. c. 82.

Aliqui nolunt audire Verbum Dei, quia vita illorum mala est iis delectabilis, & lucrativa. Hi sunt sicut illi, quòd reliquiae S. Martini portatae per civitatem in via infirmos sanarent: cum semel portandas audirent, fugerunt; nè sanarentur, & lucrum mendicationis perderent. Broymard Verbum Dei.

§. XVI.

Verbi Dei qui incapaces; in quibus sterile.

Vox quidem vox Jacob est Ec. Gen. 27.

22. Deceptus est Isaac, quia magis credidit rudiori sensui, scilicet tactui; quàm subtiliori, qui est auditus. Cur tam pauci proficiunt auditò Verbò Dei? quia sensuales sunt; quia quæ faciunt, sunt præsentia; tanguntur, palpantur: quæ audiuntur, sunt spiritualia, futura sequuntur sensum hebetiorem: magis timetur hominis iudicis poena imminens; quàm divini, qui putatur remotior. Diez D. 3. Quadr.

Per totam mortem laborantes nihil cepimus; in verbo autem tuo laxabo rete. Luc. 5. 5. S. Petrus totà nocte in piscatione laborans, nihil cepit; in Verbo autem Domi-

ni rete laxans, multitudinem piscium conclusit; ità nos cum vitis, & peccatis, in tenebris prædicamus, quasi in nocte frustra laboramus; & ideo nihil capimus, sed verba in cassum fundimus. Quia nimirum sermo Dei in hoc non capit, qui tantum terrena sapit. S. Hieronius l. D. 5. Pent. Qui terra sunt, & terrena sapiunt, & non possunt percipere, quæ sunt Spiritus Dei; famem Verbi Dei patiuntur, legis mandata non audiunt, correptiones Prophetarum nesciunt, Apostolicas consolationes ignorant, nec sentiunt Evangelij medicinam. Origenes hom. 16. in Gen.

Herodes sperabat signum aliquod videre ab eo fieri. Luc. 23. 9. Multi cupiunt Verbum Dei ob curiositatem tantum audire; unde illò indigni sunt. Herodi curioso Christus nec verbum locutus est. O Verbum Patris æterni! cur taces? cum Herodes te videre, & audire, desiderat? cur ipsum de crudelitate in Joannem, de adulterio non corripis? &c. Diez Concionis auditor. - Sicut plerique tabulas, in quibus Dominica Passio ad vivum expressa, curiositatis magis, quàm devotionis, affectu contemplantur: ità multi in sanctis concionibus, non quæ ad pietatem pertinent, sed solum dicendi artem, attendunt &c. Idem ibidem.

In vasis argenteis, seu aureis, difficilimè bullire potest ipsa aqua: quia humiditas & frigiditas, argenti actionem ignis, & ebullitionem, reprimat: sic in divitibus, avaris &c. vix bulliet amor suavitatis cælestis. Brengarius Ep. in similitudinibus.

TITULUS V.

VERECUNDIA.

Mirum dictu est: nutritus (Nebrius Salvinæ maritus) in palatio; contubernalis, & condiscipulus, Augustorum; quorum mensæ ministrat Orbis; & terræ, ac maria, serviunt: inter rerum omniura abundantiam, in primo ætatis flore, tantæ verecundia fuit, ut virginalem pudorem vinceret; & nè levem quidem in se obsceni rumoris fabulam daret. S. Hieron. ep. 9. ad Salvianam de servanda viduitate.

Pudicitia semper ornatur solò pudore: bene sibi tunc conscia de pulchritudine, si improbis displicet. Pudicitia nihil ornamentorum quærit; decus suum ipsa est. S. Cyprianus l. de bono pudicitia.

Quid amabilius verecundò adolescente? quàm pulchra hæc, & quàm splendida gemma mo-

rum in vita, & vultu, adolescentis. Testis innocentia, lampas est pudicæ mentis; jugiter lucens; ut nil in ea turpe, vel indecorum, residere atteret, quod non illa illico prodat. Specialis gloria conscientia, & famæ custos, vitæ decus, virtutis sedes, virtutum primitia, naturæ laus, & insigne totius honesti. S. Bernardus l. 36. in Cant.

Verecundia, quasi aurora quædam, omnium actuum colorat principia; & virgineò virtutes reliquas venustat pudore. Gilbertus l. 25. in Cant.

Diluculum. Lem. *Absque rubore nunquam.* Picinelli.

Vide Pudor.

TITU-